

Dosarul nr. 2ra-1804/22
2-19095551-01-2ra-23122022

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – Z. Talpalaru
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, O. Cojocaru, A. Anton

ÎNCHEIERE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ilan Șor, prin intermediul avocatului Vadim Banaru,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Maia Sandu împotriva lui Ilan Șor cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, obligarea de a dezminți informațiile false, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din data de 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de către Ilan Șor, prin intermediul avocatului Vadim Banaru, s-a menținut hotărârea din data de 21 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

Maia Sandu la 18 iulie 2018 a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ilan Șor, prin care a solicitat constatarea ca fiind false și defăimătoare relatările postate de către Ilan Șor pe pagina sa de Facebook <https://www.facebook.com/ilanshorofficial/>, în data de 06 și 07 iunie 2018 precum că ar fi primit bani în plicuri de la Vlad Filat, iar banii în plicurile respective ar fi venit de la Ilan Șor și că înainte de examinarea la Guvern a chestiunii cu privire la acordarea celei de-a doua tranșe pentru cele 3 bănci, eu aș fi discutat despre acest subiect cu cineva într-o locație despre care aș fi știut eu, Ilan Șor și persoana respectivă (Ilan Șor neindicând numele acesteia); obligarea pârâtului de a dezminți informațiile false cu postarea pe pagina de Facebook, <https://www.facebook.com/ilanshorofficial/>, în postări diferite, atât în limba română, cât și în limba rusă. Fiecare urmează să fie accesibilă oricărei persoane și păstrată pe peretele paginii respective de Facebook cel puțin 5 zile; încasarea prejudiciului moral în mărime de 200 000,00 lei și a cheltuielilor de judecată suportate pentru plata taxei de stat în mărime de 6 100,00 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată Maia Sandu a invocat că pe pagina de Facebook <https://www.facebook.com/ilanshorofficial/> Ilan Șor a publicat la 06 iunie 2018, ora 13.42, între altele, următorul text: „[...] Ты должна понимать: я знаю, сколько тебе платил Филат в конверте ежемесячно, как добавку к зарплате, и в конверт их тоже клал я, перед тем, как тебе его передавали.[...]” Tot în

aceiași zi, la ora 14.40, pe aceeași pagină de Facebook a postat următorul text: „[...] Trebuie să înțelegi: știi cât de mult ți-a plătit Filat în plic în fiecare lună, ca surplus la salariu și anume eu am fost cel care puneam banii în plic, înainte ca el să ți-i transmită ție. [...]”.

La 07 iunie 2018, ora 15.59, pe aceeași pagină de Facebook, Ilan Șor a publicat, între altele, următorul text: „[...] Во-вторых, могу даже тебе напомнить, что перед голосованием за государственную гарантию - полтора часа ты была на встрече в месте, о котором знаю я и ты и тот человек, с которым ты там была. Помнишь? [..]” La ora 16.21, Ilan Șor a publicat, între altele următorul text „[...] În al doilea rând, pot să îți reamintesc că înainte de a vota garanția de stat - timp de o oră și jumătate te-ai aflat la o întâlnire în locul despre care știm eu și tu și persoana cu care erai acolo. îți aduci aminte? [...]”

În opinia reclamantei din cele patru postări se desprinde că aceasta ar fi primit bani în plicuri de la Vlad Filat, iar banii în plicurile respective ar fi venit de la Ilan Șor, înainte de examinarea la Guvern a chestiunii cu privire la acordarea celei de-a doua tranșă pentru cele 3 bănci, ar fi discutat despre acest subiect cu cineva într-o locație despre care ar fi știut ea, Ilan Șor și persoana respectivă (Ilan Șor neindicând numele acesteia).

Maia Sandu a susținut că ambele aserțiuni insinuate de Ilan Șor nu reprezintă altceva decât relatări false cu privire la fapte în sensul conferit noțiunilor respective de Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, întrucât niciodată nu a luat bani nici în plic, nici altfel de la Ilan Șor, Vlad Filat sau altcineva, nu a avut nici o întrevvedere la subiectul acordării celei de-a doua tranșă pentru cele 3 bănci devalizate înainte de aprobarea de către Guvern a deciziei respective.

Declarațiile făcute de Ilan Șor, cuprinse în cele 4 postări indicate, se circumscriu condițiilor statuate la art. 7, alin. (2) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 și pe lângă caracterul lor fals, acestea sunt și defăimătoare, întrucât postările respective nu fac altceva decât să prefigureze opiniei publice două ipoteze mincinoase și în egală măsură ilegale, precum că reclamanta, pe de o parte, ar fi primit bani în plicuri de la Vlad Filat, banii în plicurile respective venind de la Ilan Șor, iar pe de altă parte că, înainte de examinarea la Guvern a chestiunii cu privire la acordarea celei de-a doua tranșe pentru cele 3 bănci, ar fi discutat despre acest subiect cu cineva într-o locație despre care ar fi știut ea, Ilan Șor și persoana respectivă.

Reclamanta a menționat că la 13 iunie 2018 a remis în adresa lui Ilan Șor (la adresa indicată pe pagina web a Partidului Șor) o cerere prealabilă, care a fost recepționată de către persoana responsabilă din cadrul Partidului Șor la 14 iunie 2018, cererea prealabilă fiind expediată și pe adresa de e-mail care, la fel era indicată pe pagina web a Partidului Șor, însă nu a primit nici un răspuns din partea lui Ilan Șor cu privire la aspectele evidențiate în cererea prealabilă.

Prin hotărârea din data de 21 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial, s-a constatat ca fiind false și defăimătoare relatările postate de către Ilan Șor pe pagina sa de Facebook <https://www.facebook.com/ilanshorofficial/>, în data de 06 și 07 iunie 2018 precum că: „Eu aș fi primit bani în plicuri de la Vlad Filat, iar banii în plicurile respective ar fi venit de la Ilan Șor” și „Înainte de examinarea la Guvern a chestiunii cu privire la acordarea celei de-a doua tranșe pentru cele 3 bănci, eu aș fi discutat despre acest subiect cu cineva într-o locație despre care aș fi știut eu, Ilan Șor și persoana respectivă (Ilan Șor neindicând numele acesteia)”.

S-a obligat Ilan Șor să dezmință relatările false și defăimătoare plasate pe pagina sa de Facebook, cu următorul text de dezmințire:

„Eu, Ilan Șor, declar că am mințit atunci când am făcut pe data de 6 iunie 2018 pe pagina mea de Facebook declarația cu privire la faptul că Maia Sandu a luat bani în plic de la Vlad Filat. Această declarație nu corespunde adevărului”.

„Eu, Ilan Șor, declar că am mințit atunci când am făcut pe data de 7 iunie 2018 pe pagina mea de Facebook declarația cu privire la faptul că Maia Sandu, înainte de examinarea la Guvern a chestiunii cu privire la acordarea celei de-a doua tranșe pentru cele 3 bănci devalizate, ar fi discutat despre acest subiect cu cineva cunoscut mie. Această declarație nu corespunde adevărului”

S-a dispus că textele dezmințirilor urmează a fi postate pe pagina de Facebook <https://www.facebook.com/ilanshorofficial/>, în postări diferite, atât în limba română, cât și în limba rusă. Fiecare postare urmează a fi accesibilă oricărei persoane și păstrată pe peretele paginii respective de Facebook cel puțin 5 zile.

S-a încasat de la Ilan Șor în beneficiul Maiei Sandu cu titlu de prejudiciu moral suma de 50 000 lei și cu titlu de taxă de stat suma de 1 600 lei, iar în total suma de 51 600 lei, în rest pretențiile formulate fiind respinse. (f.d.165,170-176, vol.I)

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen, de către Ilan Șor prin intermediul avocatului Vadim Banaru. (f.d. 168-169, vol.I)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 07 iulie 2022 a respins apelul declarat de către Ilan Șor, prin intermediul avocatului Vadim Banaru, a menținut hotărârea din data de 21 ianuarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 5,6-15, vol.II)

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Ilan Șor, prin intermediul avocatului Vadim Banaru, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată. (f.d. 20-26, vol.II)

În motivarea recursului Ilan Șor, prin intermediul avocatului Vadim Banaru, a indicat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor indicate în apel, fiind încălcate normele de drept procedural ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, cu aprecierea superficială a probelor, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale recurentului.

Ilan Șor, prin intermediul avocatului Vadim Banaru, a menționat că instanțele ierarhic inferioare au făcut abstracție că Ilan Șor și-a exercitat un drept prevăzut de Constituție și anume dreptul la exprimare, ceea ce constituie o cauză care înlătură caracterul ilicit al faptei, nefiind întrunite elementele răspunderii civile delictuale. Astfel, prin faptul admiterii cererii de chemare în judecată instanțele au admis o ingerință în dreptul lui Ilan Șor la libera exprimare.

În opinia recurentului, la caz se atestă lipsa de temeinicie în satisfacerea pretențiilor formulate și anume dezmințirea informației și adjudecarea sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, deoarece natura defăimătoare a informațiilor nu se prezumă, acest fapt trebuie de dovedit. Astfel, reclamanta trebuie să dovedească că: pârâtul a răspândit informația; informația o vizează și este defăimătoare, sau judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient; informația constituie o relatare cu privire la fapte și este în esență falsă; existența și cuantumul prejudiciului cauzat.

La fel a menționat că instanța de apel greșit a catalogat că declarațiile lui Ilan Șor în postările sale pe Facebook din 06 și 07 iunie 2018 se încadrează la „noțiunii de

fapt" și nu la categoria de „judecată de valoare”.

Recurentul a relatat că în speța dedusă judecării prin prisma principiilor consacrate în jurisprudența instanței europene în materia libertății de exprimare, este limpede de înțeles că Maia Sandu nu a putut beneficia de o satisfacere a pretențiilor formulate, atât timp cât judecățile de valoare de care s-a uzat au la bază un suport factologic solid.

În conformitate cu art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 07 iulie 2022.

Din extrasul din poșta electronică anexat la recurs, rezultă că avocatul Vadim Banaru a recepționat copia deciziei instanței de apel la 20 octombrie 2022. (f.d. 27, vol. II)

La 15 decembrie 2022, în termen, Ilan Șor, prin intermediul avocatului Vadim Banaru, a depus la Curtea Supremă de Justiție recursul motivat.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de către Ilan Șor, prin intermediul avocatului Vadim Banaru, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Ilan Șor, prin intermediul avocatului Vadim Banaru, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, Colegiul reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Ilan Șor, prin intermediul avocatului Vadim Banaru, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ilan Șor, prin intermediul avocatului Vadim Banaru, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ilan Șor, prin intermediul avocatului Vadim Banaru, împotriva deciziei din data de 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas